

POLSKA FEDERACJA PRODUCENTÓW ŻYWNOSCI

ul. Chałubińskiego 8, 00-613 Warszawa
Tel.: (48 22) 830 70 55, tel./fax (48 22) 830 70 56
e-mail: biuro@pfpz.pl www.pfpz.pl

Warszawa, 26.02.2008

Stanowisko PFPŻ

dot. projektu ustawy o funduszach promocji artykułów rolno - spożywczych

PFPŻ stoi na stanowisku, że obecny projekt ustawy nie gwarantuje realizacji jej celów w sposób zadawalający przedsiębiorców, którzy poniosą najwyższe obciążenia finansowe wynikające z zapisów ustawy. Proponowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi rozwiązania nie uwzględniają postulatów poszczególnych objętych ustawą branż. Ustawa nie gwarantuje, że zgromadzone kosztem przedsiębiorców środki zostaną wykorzystane w sposób właściwy tj. na profesjonalną promocję wszystkich wymienionych w ustawie grup produktowych w tym jakże ważnej dla rozwoju polskiego eksportu i polskich marek – grupy wyrobów przetworzonych.

Proponowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi system zarządzania funduszami uważamy za niejasny i uzależniony od doraźnych celów politycznych. System ten nie gwarantuje przedsiębiorcom i branżom wnoszącym największy wkład do funduszy, faktycznej możliwości decydowania o ich sposobie wykorzystania. Obawiamy się, że fundusze te posłużą w głównej mierze do realizacji partykularnych interesów wąskich grup producentów rolnych, a nie realizacji kompleksowej strategii promocji produktów żywnościowych. Wynika to między innymi z faktu, że według projektu ustawy skład komitetów zarządzających funduszami będzie określany przez ministerstwo, przy jednoczesnym braku jakichkolwiek szczegółowych kryteriów na których taka decyzja byłaby podejmowana oraz, co jest szczególnie ważne, braku wieloletniej i kompleksowej strategii rozwoju polskiej gospodarki żywnościowej. Strategii, która przede wszystkim w sposób ponad resortowy, wyznaczy główne kierunki zmian w polskim prawie i administracji, tak aby zlikwidować istniejące bariery w rozwoju sektora żywnościowego w Polsce i umożliwić utrzymanie jego konkurencyjności zarówno na wewnętrznym rynku unijnym jak i rynkach krajów trzecich.

Z powodu nie uwzględnienia w obecnym projekcie ustawy postulatów przedsiębiorców, które między innymi dotyczyły możliwości tworzenia funduszy i ich zarządzania przez zainteresowane grupy przedsiębiorców na zasadzie porozumień dobrowolnych zawiązywanych dla realizacji celów ustawy, (co naszym zdaniem umożliwiłoby o wiele tańszy i efektywniejszy sposób wykorzystania funduszy) stoimy na stanowisku, że proponowany projekt ustawy w swym obecnym kształcie stanowi niepotrzebne dodatkowe obciążenie finansowo – administracyjne dla przedsiębiorstw.

W takiej sytuacji nowy podatek i wynikające z niego dolegliwości natury administracyjnej (konieczność składania kwartalnych deklaracji, kolejny obszar działalności firmy podlegający urzędowej kontroli) w żaden sposób nie przyczynią się do polepszenia rentowności przedsiębiorstw. Konwersja prywatnych pieniędzy przedsiębiorców w państwowe fundusze, zarządzane przez wyznaczone przez ministerstwo komitety, nie daje gwarancji ich efektywnego wykorzystania i osiągnięcia realnych korzyści w postaci wzrostu konsumpcji i eksportu produktów żywnościowych. Konwersja taka jest natomiast jednym z najdroższych sposobów zarządzania pieniędzmi publicznymi, gdyż znaczącą część funduszy pochłoną koszty administracyjne wynikające chociażby z konieczności

wdrożenia systemu kontroli (wstępne szacunki mówią o kwocie 2 mln. zł, co stanowi 10% szacowanej wstępnie wartości wszystkich funduszy).

PFPŻ wielokrotnie postulowała potrzebę kompleksowego wsparcia działań proeksportowych oraz promocji produktów żywnościowych wytwarzanych w Polsce. Stoimy jednak na stanowisku, że obecny projekt nie spełnia tych założeń, wobec czego wsparcie powinno opierać się w głównej mierze na likwidowaniu barier zarówno administracyjnych jak i finansowych dla przedsiębiorstw i organizacji przedsiębiorców, które chcą aktywnie działać w tym zakresie. Za najważniejsze z nich uważamy:

1. Niestabilne i niespójne prawo – często zmieniające się przepisy w kluczowych dla stabilnego funkcjonowania przedsiębiorstw obszarach jakimi są między innymi finanse i rachunkowość, podatki, urzędowa kontrola żywności, bezpieczeństwo żywności, prawo pracy
2. Skomplikowane, niejasne i długotrwałe procedury dotyczące uzyskiwania unijnych środków pomocowych, co w dużej mierze wpływa na słabe ich wykorzystanie przez sektor przemysłu żywnościowy. W tym za szczególnie kuriozalne z punktu widzenia rozwoju eksportu należy uznać zaproponowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi ograniczenie dostępu dużym firmom żywnościowym do środków pomocowych na lata 2007 – 2013.
3. Konieczność odprowadzania 19% podatku od składek płaconych przez polskie organizacje będące członkami organizacji europejskich. Kwoty te stanowią znaczące obciążenie finansowe dla wielu organizacji, ograniczając tym samym ich aktywność na forach międzynarodowych.
4. Zastosowanie preferencyjnej stawki VAT tylko na niektóre grupy produktów żywnościowych, co przy nieprecyzyjnych kryteriach powoduje dyskryminację części producentów i negatywnie wpływa na poziom konsumpcji całych grup produktów między innymi napojów, słodczy i produktów cukierniczych.
5. Jednostronna strategia Rządu Polskiego wobec reformy Wspólnej Polityki Rolnej UE uwzględniająca wybiórczo interesy tylko niektórych grup społecznych i zawodowych. Brak kompleksowych analiz ekonomicznych dotyczących wpływu poszczególnych punktów reformy na całą gospodarkę żywnościową (w tym przemysł przetwórczy).
6. Brak tzw. szerokiego zagranicznego lobbingu gospodarczego prowadzonego przez ekspertów gospodarczych. Lobbing ten powinien być prowadzony poprzez aktywne wykorzystanie wydziałów ekonomiczno handlowych polskich placówek dyplomatycznych, które powinny stać się centrami informacji gospodarczej i wsparcia dla przedsiębiorców.
7. Brak koordynacji działań służb urzędowej kontroli oraz nakładanie się kompetencji poszczególnych inspekcji przy jednoczesnym istnieniu luk w zakresie kontroli. W efekcie polskie przedsiębiorstwa żywnościowe tracą ogromną część przychodów, która zawłaszczana jest przez dobrze rozwiniętą tzw. szarą strefę produkcji żywności. Strefa ta w branżach takich jak piekarnictwo, przetwórstwo mięsa, drobiarstwo, napoje alkoholowe jest poważnym zagrożeniem zarówno dla rentowności przedsiębiorstw działających zgodnie z przepisami prawa jak i negatywnie wpływa na wizerunek polskiej żywności w Unii Europejskiej i krajach trzecich.

Wymienione powyżej przykłady, to tylko niektóre z całej liczby problemów z jakimi boryka się sektor żywnościowy w Polsce. Uważamy, że podjęcie przez Rząd Polski kompleksowych działań mających na celu jak najszybsze ich rozwiązanie, w znacznie większym stopniu przyczyni się do rozwoju polskiej gospodarki żywnościowej, niż proponowana w swym obecnym kształcie ustawa.

Andrzej Gantner
dyrektor generalny PFPŻ